

oktober 2020

West-Vlaanderen biedt kansen: 57.302 tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen in 2018

Uit de studie 'Inclusieve arbeidsmarkt', uitgevoerd door POM West-Vlaanderen blijkt dat onze provincie in 2018 goed scoorde op vlak van inclusieve tewerkstelling. West-Vlaanderen bood in 2018 aan 57.302 personen tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen, een status quo in vergelijking met het jaar voordien. Opvallend blijft ook de registratie van meer langdurig zieken (41.793) dan niet-werkende werkzoekenden (27.600) in onze provincie. Het verschil bedraagt 14.193 personen of ruim een derde méér invaliden dan werklozen.

Uit de cijfermatige analyse uitgevoerd door POM West-Vlaanderen blijkt dat in 2018 in West-Vlaanderen 57.302 personen met een afstand tot de arbeidsmarkt geactiveerd werden voor een job dankzij één of andere tewerkstellings- en/of participatiemaatregel. Dit gebeurde binnen het gehele continuüm van onze West-Vlaamse economie, op de zogenoemde treden 3, 4 en 5 van de 'participatieladder'.

POM West-Vlaanderen zet in op het versterken van duurzaam ondernemerschap in onze provincie. Inclusieve tewerkstelling is hier onlosmakelijk mee verbonden. Om de vinger aan de pols te houden, blijft de POM elk jaar opnieuw het aantal tewerkstellings- en participatieplaatsen voor kansengroepen inventariseren. Kansengroepen zijn werkzoekenden die het extra moeilijk hebben om een job op de arbeidsmarkt te vinden. Net als de voorbije jaren werd hierbij het model van de participatieladder gebruikt om de situatie overzichtelijk en geordend in kaart te brengen. Aan de hand van zes treden geeft deze de participatie weer van 18 tot 64 jarigen op de arbeidsmarkt en/of in de samenleving.

Krap krapper krapst – onze arbeidsmarkt

De West-Vlaamse arbeidsmarkt wordt gekenmerkt door een vergrijzende, uittredende beroepsbevolking en door een latere instroom van jongeren. Door de economische impact van COVID-19 neemt de krapte op de West-Vlaamse arbeidsmarkt voor het eerst sinds lange tijd af. Niettemin zullen er op middellange termijn tekorten op de arbeidsmarkt blijven als gevolg van een inkrimping van de bevolking op arbeidsleeftijd. De verhouding van de werkende bevolking tot de totale potentiële werkbevolking (74,1% in 2017) ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde (72,1%). Streefdoel van Vlaanderen is dit cijfer op te krikken tot 80% tegen 2030 (beleidsnota nieuwe Vlaamse Regering Jambon I, 2019). We moeten de komende tijd goed benutten om het aanwezige arbeidspotentieel stapsgewijs klaar te stomen voor de arbeidsmarkt.

Iedereen activeren is de kernboodschap, met specifieke aandacht voor de kansengroepen

De 27.600 niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen (in 2018) vormen amper 14,1% van het Vlaamse totaal. Minder goed nieuws is dat 86,9% van dit aantal behoorde tot een kansengroep. Onder hen was één op de twee laaggeschoold en ruim een op de vier zocht al langer dan twee jaar naar werk. Voor deze mensen geldt doorgaans dat de traditionele instrumenten niet toereikend zijn om duurzame tewerkstelling mogelijk te maken en dat zij extra ondersteuning nodig hebben. In 2018 volgden 12.182 mensen een tijdelijk activerend traject met werk- en zorgbegeleiding (trede 3 en 4) met als doel obstakels weg te werken zodat ze terug kunnen participeren aan de arbeidsmarkt.

Tot de verbeelding sprekende cijfers over het verborgen arbeidspotentieel in West-Vlaanderen

De groep niet-beroepsactieven (157.245 personen) is veel ruimer dan de groep officiële werklozen (27.600 personen). Al deze mensen werken niet en zijn evenmin werkzoekend, maar behoren wel tot onze potentiële beroepsbevolking tussen 18 en 64 jaar. Het zijn onder meer oudere werklozen met vrijstelling, studenten, bruggepensioneerden, arbeidsgehandicapten of mensen in bijstand (leefloon/vluchteling). Ruim één op de vier is langdurig (langer dan één jaar) ziek. De langdurig zieken waren in West-Vlaanderen (in 2018 met maar liefst 41.793 personen). Dat betekent dat er ruim de helft méér invaliden zijn dan niet-werkende werkzoekenden. *Voor een uitgebreide analyse van het verborgen arbeidspotentieel verwijzen we graag naar de studie 'Een inclusieve benadering van het arbeidspotentieel van de West-Vlaamse bevolking op basis van enquête- en administratieve data' in opdracht van POM West-Vlaanderen, uitgevoerd door het Steunpunt Werk (juni 2020).*

West-Vlaanderen kent een inclusieve arbeidsmarkt

In 2018 werden samen **57.302 mensen uit kansengroepen dankzij één of andere tewerkstellings- en of participatiemaatregel geactiveerd** in West-Vlaanderen. Dat zijn er op twee personen na evenveel als in 2017. De bedoeling van de Vlaamse Regering is om voor personen met een arbeidshandicap, jongeren en ouderen, de aanwerving en het aan het werk houden van deze focusdoelgroepen financieel te ondersteunen.

Met een aandeel van 20,5% in de Vlaamse tewerkstelling en participatie van kansengroepen (279.529), speelt onze provincie nog altijd een prominente rol inzake de activering van kansengroepen. Dit aandeel ligt hoger dan het aandeel dat West-Vlaanderen opneemt in de Vlaamse bezoldigde tewerkstelling (18,5%) of de potentiële beroepsbevolking (17,7%). In vergelijking met 2014 is de West-Vlaamse bijdrage aan de tewerkstelling en participatie van kansengroepen op de Vlaamse arbeidsmarkt toegenomen van 19,9% naar 20,5% (van 55.706 naar 57.302 personen voor West-Vlaanderen).

Die 57.302 personen vertegenwoordigen 13,5% **van alle West-Vlaamse loontrekkenden (425.462 personen), dit is bijna 1 op 7 personen.** Van deze 57.302 personen:

- Oefenen 45.119 personen een betaalde job uit met een persoonsgebonden ondersteuning (trede 5). Dat is ongeveer één op tien van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen.
- Volgden 10.728 personen zonder arbeidscontract tijdelijke competentieversterkende begeleidingstrajecten (trede 4).
- Verrichten 1.454 personen (onbetaald) arbeidsmatige activiteiten zonder arbeidscontract en onder begeleiding (trede 3).

West-Vlaanderen besteedt veel aandacht aan **enclavewerk**. Dit houdt in dat een ploeg werknemers met een arbeidsbeperking, onder permanente begeleiding van een maatwerkbedrijf, meedraait op de werkvloer van een regulier bedrijf. In 2018 boden 8 van de 24 maatwerkbedrijven enclavewerk aan en vond zo 23,8% van hun gepresteerde uren (goed voor 781 VTE) plaats op de werkvloer van de klant.

Trajectstromen maatwerkbedrijven in beeld (cijfermateriaal 2019)

4Werk zelf lanceerde een persbericht op 30 juni 2020 waar ze voor het eerst hun eigen trajectstromen geaggregeerd in beeld brengen, en dit dankzij hun deelname aan het Interregproject VISES (valoriseren van sociale impact van sociale economie). Cijfermateriaal leert dat 56 maatwerkers in 2019 de stap zetten naar regulier werk (trede 6).

De editie met cijfers 2018 vindt u op www.pomwvl.be/inventaris-sociale-economie. De studie en het persbericht over het verborgen arbeidspotentieel in West-Vlaanderen van het Steunpunt Werk vindt u tevens op onze website www.pomwvl.be/news/pom-west-vlaanderen-en-vdab-anticiperen-op-verwachte-stijging-vacatures. Het persbericht van 4Werk met cijfermateriaal vindt u op <https://4werk.be/nieuws/>.

Meer informatie

Sabine Traen

Stafmedewerker Data Studie & Advies, POM West-Vlaanderen

T. +32 50 140 179

E. data@pomwvl.be

Ilse Van Houtteghem

Coördinator Sociale Economie, POM West-Vlaanderen

T. +32 50 140 176 – M. +32 495 54 39 44

E. ilse.van_houtteghem@pomwvl.be